

ת"פ 21625/07/19 - מדינת ישראל נגד מיכאל אליזרוב

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 21625-07-19 מדינת ישראל נ' אליזרוב ת"פ
(רחובות) 42222-06-20

לפני בעניין:	כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר המאשימה
נגד הנאשם	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד קרן מטלוב מתביעות ירושלים
	מיכאל אליזרוב ע"י ב"כ עוה"ד יגאל דותן

גזר דין - תוך ביטול הרשעה

כתבי האישום שבהם הודה הנאשם

1. במסגרת הודאת הנאשם בשני כתבי אישום, הוא הורשע בביצוע העבירות הבאות: **תקיפת עובד ציבור**, לפי סעיף 382א(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977; **איומים**, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, ו**העלבת עובד ציבור**, לפי סעיף 288 לחוק העונשין.
2. **ת"פ 21625-07-19 (התיק הראשון)** - מעובדות כתב האישום המקורי עולה כי ביום 7.2.2019 הגיע הנאשם לביקור במרפאה אצל הרופא, המתלונן. בין השניים נתגלעו חילוקי דעות ביחס לאופן הטיפול, והרופא הודיע לנאשם שעליו לעבור לרופא אחר נוכח חוסר האמון בין השניים. כמו כן נתבקש ע"י הרופא לעזוב את החדר. משסרב הנאשם לעשון כן, פתח הרופא את הדלת וביקש ממנו לצאת, ואז איים עליו הנאשם ואמר: "לבת שלך לא יהיה אבא נורמלי, אני אסגור אתך חשבון". הרופא הזעיק משטרה ומאבטח, ולאחר שהגיעו השוטרים המשיך הנאשם לאיים ואמר לרופא שירצח אותו. בהמשך, לאחר שהנאשם נלקח לתחנת המשטרה ונחקר ובזמן שהגיע חוקר ושאל את הנאשם מתי צפוי להגיע אחיו, אמר לו הנאשם: "אתה אדם עלוב, מסכן בזוי ומנצל את הכוח שלך". לאחר מכן ניסה הנאשם ליטול בכוח את הפלאפון שלו מהחוקר, אך החוקר מנע זאת ממנו. הנאשם קילל את השוטר כינה אותו "מניאק" וחזר על דברים קודמים. לאחר שאחיו של הנאשם הגיע לתחנה וזה שוחרר, המשיך הנאשם לצעוק בתחנה לעבר החוקר שהוא "בן זונה" וכי יזיין אותו כי העליב אותו והתגרה בו.
3. **ת"פ (רחובות) 42222-06-20 (התיק השני)** - מכתב האישום המתוקן עולה, כי הנאשם היה מטופל בבית החולים "קפלן" במועד הרלבנטי, 11.5.2019. באותו יום התגלע ויכוח בינו לבין אח שעבד במקום, על רקע רצונו של הנאשם לצאת מהמחלקה בה אושפז כדי לעשן סיגריה, בניגוד להוראת האח שהופקד על שמירה

צמודה על הנאשם. האח ביקש מהנאשם להמתין לאיש צוות נוסף ולקח לנאשם את הקב בחוזקה. הנאשם החל לקלל את האח ולהכותו בבטנו באמצעות הקבאים, וכן איים עליו שיזין אותו. המתלונן הצליח לתפוס את הקב, אך הנאשם המשיך להכותו באגרוף לראשו ולעיניו, עד אשר הורחק מהאח ע"י אנשי צוות.

מהלך הדין

4. הנאשם הופנה תחילה לקבלת חוות דעת פסיכיאטרית, ובמסגרת זו הוגשה חוות דעת וחוות דעת משלימה. בנוסף נשלח הנאשם לשירות המבחן, כשהסניגור ביקש מהשירות לבחון את אפשרות ביטול הרשעת הנאשם.

חוות הדעת הפסיכיאטריות

5. מחוות הדעת עולה, כי הנאשם בשנות השלושים לחייו, החל להיות מוכר למערכת הפסיכיאטרית מגיל 24 (התקופה שבה אירעו האירועים בגינם הורשע). הוא עבר מספר אשפוזים, קיבל טיפול תרופתי ואף טופל בנזעי חשמל, טיפול שבתחילה היטיב את מצבו, אך לאחר מכן התדרדר מצבו בשנת 2018. זאת בסמיכות זמנים יחסית לאירועים בכתבי האישום, שהתרחשו בחודשים פברואר ומאי 2019. לאחר מכן שוב טופל הנאשם בנזעי חשמל ומצבו השתפר. הנאשם מאובחן כי שסובל מדכאון על רקע הפרעת אישיות נרקיסיסטית. בתקופה הרלבנטית אף ניסה ליטול את חייו מספר פעמים. הפסיכיאטר ד"ר לבוק לא התרשם כי האירועים בהם הודה הנאשם התרחשו בשל מצבו הנפשי, והוא מצא אותו אחראי למעשים וכשיר לעמוד לדין. בחוות דעת המשלימה התייחס הפסיכיאטר לטענת הנאשם בדבר אובדן זכרון של האירועים בשל הטיפול בנזעי חשמל, אך עמד על מסקנתו כי הנאשם אחראי וכשיר, הגם שאובדן זיכרון זמני הוא תופעת לוואי מוכרת לטיפול של נזעי חשמל.

תסקיר שירות המבחן

6. מהתסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם עולה כי הוא כבן 35, רווק מתגורר בגפו, עובד במשרד ממשלתי ובעל תארים מתקדמים במדעים, עובד בתחומו. שירות המבחן תיאר בפירוט את קורותיו של הנאשם, את נסיבות חייו הלא פשוטות מבחינה משפחתית ואת העובדה שהוא למעשה חי ללא עורף משפחתי, מלבד תמיכה משמעותית מאחיו. הנאשם עלה ארצה, חווה אובדן של אמו בגיל צעיר ומערכת יחסים מורכבת עם אביו. הוא סיים לימודי תיכון עם תעודת בגרות והתגייס לחיל קרבי בצה"ל, ושירת שירות צבאי מלא. כאמור הוא בעל תארים אקדמיים לרבות תואר שני בכלכלה. בהיותו באמצע שנות העשרים לחייו החל מצבו הנפשי להתדרדר ובהמשך אובחן כמתמודד נפש, כפי שעלה מחוות הדעת הפסיכיאטרית, ועל כך לא אחזור. הנאשם ללא עבר פלילי כלשהו, ולאורך חייו תפקד באופן נורמטיבי ברמה לימודית ותעסוקתית והוא שומר על יציבות בתחום זה. לא רק זאת, אלא שהוא זה שפנה לקבלת טיפול ביוזמתו, ללא קשר לאירועים נשוא כתב האישום והוא נמצא בטיפול ובמעקב מתמידים מזה שנים. לדבריו אינו זוכר את האירועים, אך זוכר כי היה במצב דכאוני קשה. כאמור, על-פי חוות הדעת הפסיכיאטרית, ניתן להסביר את אובדן הזיכרון כתופעת לוואי של הטיפול בנזעי חשמל, ועל כן מבחינת קבלת אחריות, אני סבור כי הנאשם קיבל אחריות מלאה למעשיו. שירות המבחן התרשם מאדם נורמטיבי שהמעשים אינם אופייניים אותו וביצועם קשור למצבו הנפשי. שירות המבחן המליץ על הטלת 150

שעות של"ץ וכן על ביטול ההרשעה מחשש שהדבר יפגע בתעסוקתו במגזר הציבורי.

טיעונים לעונש

7. ב"כ המאשימה עמדה על חומרת המעשים ועל האינטרס הציבורי שנפגע מהם, ועל הצורך להגן על שלוחי הציבור. היא עמדה על הרשעת הנאשם נוכח חומרת מעשיו, וכן עתרה להטיל על הנאשם 8 חודשי מאסר שיכול יבוצעו בעבודות שירות וענישה נלווית. הסניגור מנגד ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן גם בעניין ביטול ההרשעה.

קביעת מתחם הענישה

8. מתחם הענישה צריך להתייחס לעקרון ההלימה, הנוגע ליחס לערך החברתי המוגן, מידת הפגיעה בו, נסיבות ביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם, ומדיניות הענישה.

9. **אשר לערך המוגן**, העבירות אותן עבר הנאשם פוגעות בערך המוגן של ביטחון הציבור, כבוד האדם וזכותו להגנה על שלום גופו ונפשו. בנוסף, פגיעה בעובד ציבור והעלבתו טומנת בחובה פגיעה בשירות הציבורי כולו, ופוגעת במוטיבציה של שלוחי הציבור לתת שירות יעיל לאזרח. עבירות מסוג זה מחייבות להגביר את ההגנה על עובדי הציבור. בענייננו מידת הפגיעה בערכים המוגנים בינונית.

10. **אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, בין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יש לשקול את אלה, לעניין קביעת המתחם: ראשית אעיר, כי לטעמי, נוכח ממצאי חוות הדעת הפסיכיאטרית, וסמיכות הזמנים שבין ההרעה במצבו הנפשי של הנאשם ואשפוזו לבין האירועים בהם הודה שהתרחשו בחודשים פברואר ומאי 2019, וכן נוכח טיבם הבלתי רציונלי של האירועים, קיים קשר הדוק בין מצבו הנפשי של הנאשם באותה עת לבין התנהגותו נטולת השיפוט והאחריות. גם אם נקבע שהוא אחראי למעשיו, הרי שלטעמי הוכחה במידה הנדרשת הקרבה לסייג האחריות הפלילית במובן זה שהיה לו קושי ממשי לשלוט במעשיו, ויש בכך להאיר באור אחר את מעשיו הפסולים והראויים לגינוי. בפועל גרם הנאשם לנזק פיזי לאח בתיק השני, ולבהלה לרופא בתיק הראשון, כאשר ניסיון העבר מלמד כי פוטנציאל הפגיעה בנפש עלול להיות משמעותי ביותר.

11. **אשר למדיניות הענישה הנוהגת**, לרוב זו מחמירה בעבירות מסוג זה בנסיבות "טיפוסיות".

א. רע"פ 6449/18 **סיאם נ' מ"י** (מיום 22.10.2018) - הנאשם תקף פקח וגרם לו לחבלה וכמו הפריע לו ואיים עליו. הוא נדון ל-100 שעות של"ץ וענישה נלווית.

ב. רע"פ 7398/15 **רחמימוב נ' מ"י** (מיום 6.11.2015) - אדם שתקף עובדת סוציאלית וגרם נזק לרכוש נדון ל-4 חודשי עבודות שירות על בסיס מתחם שבין חודשיים ל-8 חודשי מאסר.

ג. רע"פ 5458/12 ליכטמן נ' מ"י (מיום 5.7.2012) - הנאשם תקף רופא על רקע אי שביעות רצונו מהטיפול שנתן הרופא לאביו וגרם לו לחבלות בפנים. הנאשם נדון ל-6 חודשי מאסר בפועל.

ד. עפ"ג (באר שבע) 40902-04-21 אלאטרש נ' מ"י (מיום 2.6.2021) - נאשם שתקף צוות מרפאה, גרם לחבלות בפניו של רופא ואיים לדרוש אותו, נדון ל-8 חודשי מאסר בפועל על בסיס מתחם שבין 6 ל-10 חודשי מאסר.

ה. ע"פ (נצרת) 19762-08-16 בודהנה נ' מ"י (מיום 3.1.2017) - אדם שתקף בחכה שני פקחים ואיים עליהם נדון ל-5 חודשי עבודות שירות על בסיס מתחם שבין מאסר מותנה ל-8 חודשי מאסר.

12. מתחם הענישה - לפיכך, ביחס לתיק הראשון צריך לעמוד המתחם על מאסר מותנה ועד 5 חודשי מאסר, ובתיק השני הוא צריך לעמוד על מאסר קצר או של"ץ נרחב, ועד ל-9 חודשי מאסר.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

13. ניתן לתת משקל לנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירה, במסגרת גזירת העונש בתוך המתחם: הנאשם אדם נורמטיבי, ללא עבר פלילי וללא תיקים נוספים, גם לאחר חלוף זמן ניכר מאז התרחשותם, דבר המעיד על היות המעשים מעידה חד-פעמית. הנאשם קיבל אחריות למעשים, הוא מטופל באופן שגרתי וקבוע, ולמרות אתגרי החיים שלא חייכו אליו, הצליח להגיע להישגים מקצועיים ואקדמיים, וזאת לאחר ששירת בצה"ל שירות צבאי מלא ובכך תרם לחברה את תרומתו החיוביות.

שאלת ביטול הרשעה

14. בידוע, שעה שנמצא כי נאשם ביצע את העבירות המיוחסות לו, יש להרשיעו. זהו הכלל. אי-הרשעה הוא היוצא מן הכלל. בע"פ 2083/96 כתב נ' מ"י (מיום 21.8.1997) קבע בית המשפט העליון כי אי-הרשעה תיתכן בהינתן שני תנאים מצטברים: הראשון, כאשר טיב העבירה מאפשר אי-הרשעה מבחינת שיקולי הענישה ליחיד ולרבים; השני, כאשר הנזק העלול להיגרם לנאשם מעצם הרשעתו הוא קונקרטי ובלתי מידתי בנסיבות העניין. ראו בהקשר זה גם את ע"פ 5985/13 אבן נ' מ"י (מיום 2.4.2014) בפסקאות 6 ו-7. אשר לתנאי הראשון - נסיבות המעשים מעוררות קושי. ואולם, כפי שניתחתי בפרק נסיבות ביצוע העבירות, קיים קשר ישיר ובל ינתק בין מצבו הנפשי הסוער של הנאשם, לבין ביצוען של העבירות והאופן שבו בוצעו. כפי שגם סיפר הנאשם לפניו בדברו האחרון, הנטיה לאימפולסיביות היא חלק מובנה במאפייני הפרעה הנפשית עמה הוא מתמודד. לכן, יש לראות את המעשים בפריזמה זו, והדבר מקהה במידה רבה, מחומרם. אין מדובר ב"לקוח לא מרוצה" או בבן משפחה שקבל על הטיפול שקיבל, אלא באדם, שבשעת סערה נפשית, במובן הפסיכיאטרי, פעל כפי שפעל בחוסר שיקול דעת, ולכן גם יכולתו להימנע מן המעשים הייתה מוגבלת. לכן, אין דינו של מקרה זה, כדינם של מקרים אחרים. אשר לתנאי השני, הנאשם, למרות כל האתגרים עמם התמודד, מצליח לשמור על יציבות תעסוקתית בשירות המדינה, ותעסוקה זו מהווה עוגן משמעותי ביציבותו הנפשית וביכולותיו התפקודיות. ידע שיפוטי הוא שהרשעה לאדם העובד בשירות המדינה, עומדת לו לרועץ. בנסיבותיו הקונקרטיות של הנאשם, נדמה כי המלצת שירות המבחן בדיון יסודה, ואכן מתקיימת סכנה ממשית לאובדן מקור פרנסתו של הנאשם

בעקבות הותרת הרשעתו על כנה. **לכן מבטל את ההרשעה.**

המיקום במתחם

15. יש למקם את הנאשם בחלק הראשון של המתחם.

גזירת הדין

16. לפיכך, אני מחליט לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 300 שעות שירות לתועלת הציבור (של"ץ), אשר ירוצו החל מיום 8.10.2023 על-פי תוכנית שיכון שירות המבחן ויגיש לבית המשפט בתוך 30 יום מהיום;

ב. צו מבחן לתקופה של 12 חודשים - למרות ששירות המבחן לא המליץ על כך, סברתי שנכון יהיה להטיל על הנאשם צו מבחן להבטיח את המשך הטיפול הנפשי, במובן זה שהמשך הטיפול הנוכחי ידווח לשירות המבחן ובהמשך לבית המשפט;

ג. פיצוי למתלונן ע"ת 11 בתיק השני בסך 2,000 ₪, ופיצוי למתלונן ע"ת 1 בתיק הראשון בסך 1,000 ₪. הפיצוי ישולם עד ליום 1.11.2023;

ד. התחייבות בסך 5,000 ₪ שלא לעבור כל עבירת אלימות לרבות איומים במשך שנה מהיום.

הנאשם הוזרר כי אי ביצוע צו המבחן וצו השל"ץ עלול להוביל להפקעתם ולהטלת כל עונש חלופי לרבות מאסר.

קנסות ופיצויים ניתן לשלם כעבור 3 ימים מיום מתן גזר הדין בחשבון המרכז לגביית קנסות בדרכים הבאות:

• בכרטיס אשראי באתר www.eca.gov.il

• בטלפון: *35592 או 073-2055000

• במזומן בכל סניף של בנק הדואר בהצגת תעודת זהות בלבד

לא יונפקו שוברי תשלום.

ניתן לקזז מכל הפקדה שבתיק או בתיק קשור על אף הודעת עיקול. ככל שקיימות יתרות זכות ואין עיקולים ניתן להשיב למפקיד.

יש לשלוח לשירות המבחן.

זכות ערעור כחוק לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, א' אב תשפ"ג, 19 יולי 2023, במעמד הצדדים.